

Zbiórów
Dzielnicy Dokumentacji ZG ZASP

**20th INTERNATIONAL
BIENNALE OF ART
SAO PAULO 1989**

**POLAND
JÓZEF SZAJNA**

The Central Office
For Art Exhibitions
Warsaw
The National Museum
Wrocław

**20 MIĘDZYNARODOWE
BIENNALE SZTUKI
SAO PAULO 1989**

**POLSKA
JÓZEF SZAJNA**

Centralne Biuro
Wystaw Artystycznych
Warszawa
Muzeum Narodowe
we Wrocławiu

**20th INTERNATIONAL
BIENNALE OF ART
SAO PAULO 1989**

**POLAND
JÓZEF SZAJNA**

The Central Office
For Art Exhibitions
Warsaw
The National Museum
Wrocław

**20 MIĘDZYNARODOWE
BIENNALE SZTUKI
SAO PAULO 1989**

**POLSKA
JÓZEF SZAJNA**

Centralne Biuro
Wystaw Artystycznych
Warszawa
Muzeum Narodowe
we Wrocławiu

Exhibition organized by
**The Ministry of Culture and Art
of the Polish People's Republic**

Exhibition prepared by
**The Central Office for Art Exhibitions, Warsaw
The National Museum, Wrocław**

Curator of the exhibition
Mariusz Hermansdorfer
Director of the National Museum in Wrocław

Catalogue edited by
Helena Szustakowska

Translation into English by
Jan Rudzki

Catalogue designed by
Wojciech Freudenreich

Photographs
Sergo J. Kuruliszwili
WOJCIECH PLEWIŃSKI

Published by
**The Central Office for Art Exhibitions,
Warsaw 1989**

Organizacja wystawy
**Ministerstwo Kultury i Sztuki
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej**

Przygotowanie wystawy
**Centralne Biuro Wystaw Artystycznych,
Warszawa
Muzeum Narodowe, Wrocław**

Komisarz wystawy
Mariusz Hermansdorfer
Dyrektor Muzeum Narodowego we Wrocławiu

Redakcja katalogu
Helena Szustakowska

Tłumaczenie
Jan Rudzki

Opracowanie graficzne katalogu
Wojciech Freudenreich

Fotografie
Sergo J. Kuruliszwili
Wojciech Plewiński

Wydawca katalogu
**Centralne Biuro Wystaw Artystycznych,
Warszawa 1989**

In 1939, when the Second World War broke out, Józef Szajna was seventeen years old. During the German Occupation he was a prisoner in the Auschwitz and Buchenwald concentration camps. He studied after the war during Stalin's totalitarian rule embracing the whole of Eastern Europe. He witnessed the decline of basic values – freedom, equality, brotherhood, and saw the destruction of States, the dégringolade of societies, the degradation of people and humiliation of man by man. All this he experienced as intensively as may be experienced only in one's youth or by a sensitive man – an artist. Consequently, when he began independent work in the mid-1950s he perceived the world as an object defaced by chasms and ruptures. It was a world of ruins remaining after a conflagration, a world of the dead.

Of this battleground, from the:

STRUCTURES

REMAINS

TRACES

he created an art produced:

EPITAPHS

DRAMAS

REMINISCENCES

of what he experienced, what was shared by people in recent times, but also what had analogies in other periods, has been integrally recorded in human existence on earth. From the first stagecraft works, pictures, up to monumental environments and individual theatre plays, the artist's output was both Polish and international, actual and timeless, close to contemporary artistic trends and very individual.

His pictures from the 1960s can be compared with the works of Paul Burri or other artists of material painting. They are similar. They are also different. This which for others is often a purely formal activity has for Szajna a symbolic meaning. Most artist become fascinated by the properties of the material itself which they form into dynamic, expressive compositions or conform them to structures appearing in nature. The substance of their work is asemantic while his – is meaningful. Szajna's pictures, dramas, picture-epitaphs, picture-apotheoses are reflections on life and death, the constant threat to man. Scorched earth, bodies rigid in mortal convulsions, remains burned to ashes in the picture „The Two” from 1966 are to the same degree contemporary as they are timeless.

The conviction that human existence is constantly threatened and that the factor of evil is continually regenerated has been present in Szajna's works from the outset and became stronger with the passing of time. This belief emerging from his own experiences and impressions, linked with the history of the Polish nation – murdered so many times in so many ways – has been concretized in various forms and means of expression characteristic of this artist. This concretization reached its peak in the 1970s. Pictures, graphic works, stagecraft, hitherto individual pieces of art, merged into a whole. This integration took place in the „Reminiscences” in 1969. This monumental „Environments” comprises silhouettes with pasted on photographs of Louis Puget, a Cracow sculptor killed by the Nazis; easels with photographs of other artists who perished during the war, shoes and small photographs

W roku 1939, kiedy rozpoczyna się druga wojna światowa, Józef Szajna ma siedemnaście lat. W czasie okupacji hitlerowskiej zostaje więźniem obozów koncentracyjnych w Oświęcimiu i Buchenwaldzie. Po zakończeniu wojny studiuje w okresie totalitarnych rządów Stalina, które obejmują m.in. całą Europę Wschodnią. Jest świadkiem upadku podstawowych wartości – wolności, równości, braterstwa. Obserwuje zagładę państw, degrengoladę społeczeństw, upodlenie ludzi przez ludzi, człowieka przez człowieka. Doświadcza tego intensywnie, tak jak doświadcza się tylko w młodości, jak odczuwają osoby wrażliwe – artyści. Kiedy więc w połowie lat pięćdziesiątych rozpoczyna samodzielną twórczość, świat jawi mu się na podobieństwo materii pełnej dziur, pęknięć. Jest pogorzeliem, ziemią zmarłych. Z tego pobjowiska, ze:

STRUKTUR

RESZTEK

ŚLADÓW

tworzy sztukę, kreuje

EPITAFIA

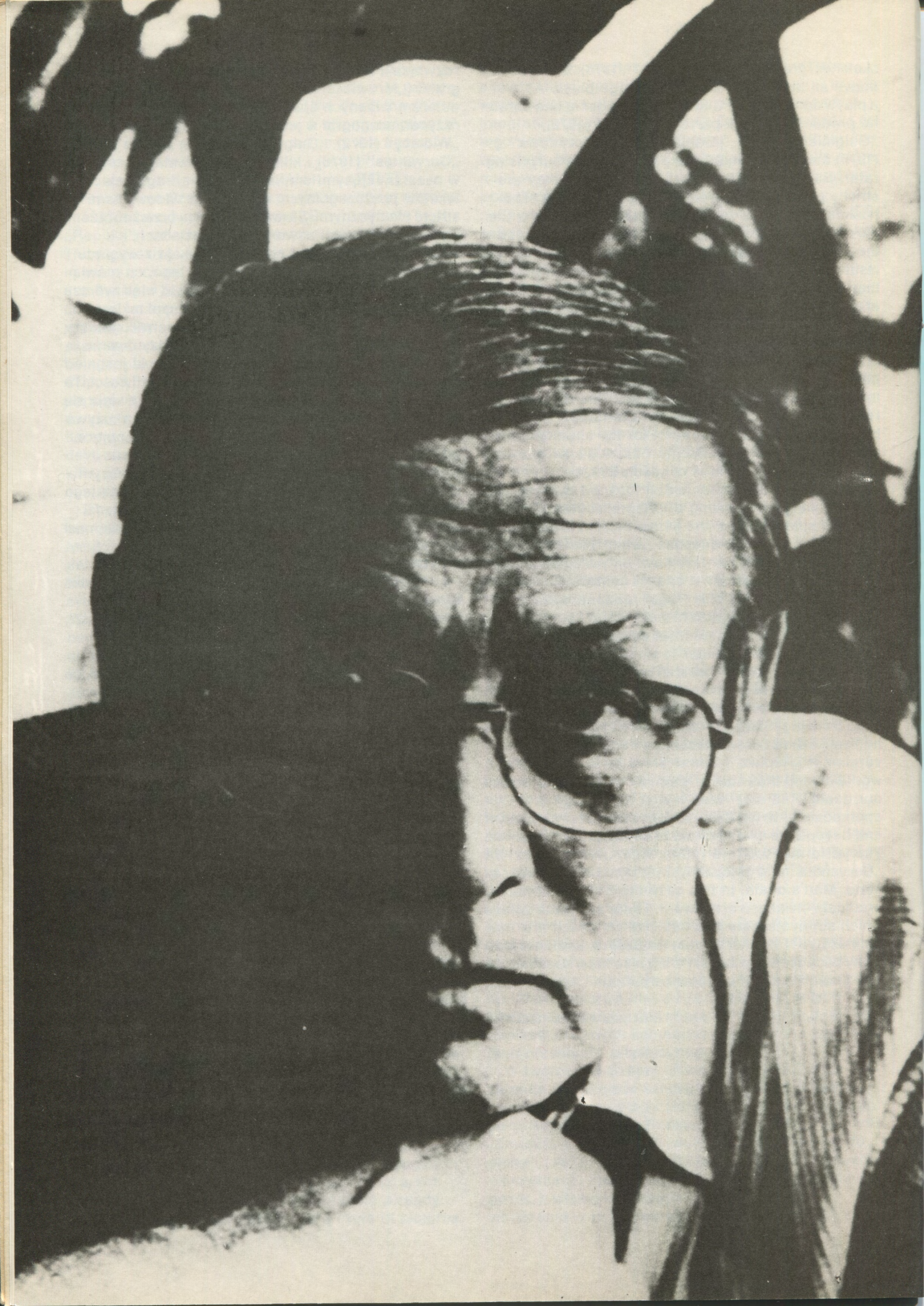
DRAMATY

REMINISCENCJE

tęgo, co poznał, co stało się udziałem ludzkości w ostatnim czasie, ale co ma także analogie w innych okresach – jest integralnie wpisane w byt człowieka na ziemi. Od pierwszych prac scenograficznych, obrazów do monumentalnych environments i samodzielnych spektakli teatralnych, twórczość artysty jest w tym samym stopniu polska co międzynarodowa, aktualna i ponadczasowa, bliska współczesnym kierunkom artystycznym i bardzo indywidualna.

Jego obrazy z lat sześćdziesiątych można porównywać z dziełami Paula Burri lub innych twórców malarstwa materii. Są podobne. Ale są także odmienne. To, co dla innych jest często działaniem czysto formalnym, dla Szajny zawsze ma znaczenie symboliczne. Większość artystów fascynuje się wówczas właściwościami samego tworzywa, które formują w kompozycje dynamiczne, ekspresyjne lub upodabniają do struktur występujących w przyrodzie. Materia ich prac jest asemantyczna, jego – z n a c z y . Obrazy – dramaty, obrazy – epitafia, obrazy – apoteozy tworzone przez Szajnę są refleksją nad życiem i śmiercią, nad ciągłym zagrożeniem człowieka. Spalona ziemia, zastygłe w śmiertelnym skurczu ciała, spopielałe resztki na obrazie „Dwoje” z roku 1966 są w tym samym stopniu współczesne, co ponadczasowe.

Przekonanie o stałym zagrożeniu bytu ludzkiego, o wciąż odradzającym się czynniku zła, zawarte jest w dziełach Szajny od początku, a z biegiem lat staje się coraz silniejsze. Przekonanie to, wyprowadzone z własnych doznań i przeżyć, z dziejów wielokrotnie i na różne sposoby mordowanego narodu polskiego, konkretyzuje się w wielu formach i jemu tylko właściwych sposobach wyrazu. Konkretyzacja ta osiąga pełnię w latach siedemdziesiątych. Wykonywane dotychczas niezależnie od siebie obrazy, grafiki, scenografie do sztuk teatralnych, łączą się wówczas w całość. Integracja dokonuje się w „Reminiscencjach” z roku 1969. To monumentalne environments składa się z sylwetek oklejonych zdjęciami zamordowanego przez hitlerowców

JÓZEF SZAJNA

Józef Szajna is a painter, graphic artist, stage designer, theatre director, the author of theatre scenarios and a writer on the theatre.

He was born in Rzeszów on March, 1922. He was active during the Nazi occupation and was a prisoner of Auschwitz and Buchenwald concentration camps. He studied at the Academy of Fine Arts in Cracow, both at the Graphics Department (diploma 1952) and the Scenography Department (diploma 1953). In the years 1954–1965 he was a research worker and a teacher at the Academy. Szajna was appointed professor in 1972, then he became a director, artistic and stage manager of the Ludowy Theatre in Nowa Huta. There he created a number of scenarios of striking originality and influenced the artistic shape of performances which were built according to his own very personal vision. In the years 1966–1971 Szajna collaborated with the Stary Theatre in Cracow, the Śląski Theatre in Katowice, the Współczesny Theatre in Wrocław, the Polski Theatre in Warsaw and many theatres abroad. In 1971–1972 Szajna took over the management of the Klasyczny Theatre in Warsaw and transformed it into a centre of art, the Theatre Gallery of which he became a director and artistic manager. He worked there till March 1982. Szajna's activity is very extensive. He takes part in numerous art exhibitions in Poland and abroad, and in international theatre festivals. He participates in conferences discussing new principals of art and the theatre. Szajna is also occupied with the problems of organic theatre at Slavic Cultural Centre in Port Jefferson, N.Y. was named after Józef Szajna. For many years Szajna has been a member of the Union of Polish Artists and Designers, a member of "ZAIKS" (Association of Authors), a member of international Associations of Fine Arts AIAP/IAA (Paris) and a member of FIR – International Federation of Resistance Movement.

Awards and distinctions:

1971 – Second Class Prize awarded by the Minister of Culture and Fine Arts for innovation in stage design as well as outstanding contribution in the field of theatre; 1978 – Ministers's of Foreign Affairs Award – Diploma for popularization of Polish culture abroad; 1979 – Prime Minister's First Class Award for artistic production; 1971 – City of Cracow Award; 1981 – the gold medal of the Accademia Italia della Arti e del Lavoro, Salsomaggiore Terme; 1982 "Golden Centaur" by the same Academy; 1982 – Gold Medal of the International Parliament; 1983 – "World Culture Award" – Statue of Victory, awarded by Centro Studi e Ricerche delle Nazioni, Salsomaggiore Terme; 1985 – "Oscar d'Italia" awarded by Accademia d'Europa Calvatore; 1959 – Polonia Restituta Cross (Fifth Class); 1979 – Polonia Restituta Cross (Third Class); 1985 – Order of the Banner of Labour (First Class); 1975 – Medal of the thirtieth anniversary of the Polish People's Republic; 1975 – Gold Badge of distinction "Meritorius Activist of Culture" awarded by the Union of Polish Artists and Designers; 1965 – Nowa Huta Builders' badge of distinction.

Józef Szajna

Artysta malarz, grafik, scenograf, reżyser, autor scenariuszy teatralnych, teoretyk teatru.

Urodził się 13 marca 1922 roku w Rzeszowie. W czasie okupacji hitlerowskiej działał w ruchu oporu; więzień obozów koncentracyjnych w Oświęcimiu i Buchenwaldzie, studiował na Wydziale Grafiki (dyplom 1952) i na Wydziale Scenografii (dyplom 1953) w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. W latach 1954–1965 jest pracownikiem naukowym i dydaktycznym w macierzystej uczelni; w 1972 roku zostaje profesorem, następnie: dyrektorem, kierownikiem artystycznym i reżyserem Teatru Ludowego w Nowej Hucie, gdzie tworzy szereg scenografii o uderzającej oryginalności i oddziałuje na kształt artystyczny przedstawień, budując je według swoistej logiki; w latach 1966–1971 współpracuje szczególnie z Teatrem Starym w Krakowie, Teatrem Śląskim w Katowicach, Teatrem Współczesnym we Wrocławiu, Teatrem Polskim w Warszawie i teatrami poza granicami kraju; w sezonie 1971–72 obejmuje dyrekcję Teatru Klasycznego w Warszawie, przekształca go w Centrum Sztuki – Teatr Galerię, zostaje dyrektorem oraz kierownikiem artystycznym, pracując do marca 1982 roku.

Szajna prowadzi szeroką działalność artystyczną, bierze udział w licznych wystawach plastycznych krajowych, międzynarodowych i w międzynarodowych festiwalach teatralnych; uczestniczy w konferencjach dotyczących nowego rozumienia sztuki i teatru; zajmuje się zagadnieniami teatru organicznego i jego narracji wizualnej. W 1975 roku, imieniem Józefa Szajny nazwano Teatr przy Slavic Cultural Center w Port Jefferson w stanie Nowy Jork.

Wieloletni członek Związku Polskich Artystów Plastyków, członek Stowarzyszenia Autorów „ZAIKS”, Międzynarodowych Stowarzyszeń Sztuk Plastycznych AIAP/IAA z siedzibą w Paryżu, Międzynarodowej Federacji Ruchu Oporu FIR.

Nagrody i odznaczenia:

Nagroda II stopnia Ministra Kultury i Sztuki za nowatorstwo i poszukiwania inscenizacyjne oraz wybitne osiągnięcia w zakresie plastyki teatralnej, 1971; Nagroda-dyplom Ministra Spraw Zagranicznych za popularyzację kultury polskiej za granicą, 1978; Nagroda I stopnia Prezesa Rady Ministrów za twórczość artystyczną, 1979; Nagroda Miasta Krakowa, 1971; Akademik ze Złotym Medalem Accademi Italia delle Arti e del Lavoro, Salsomaggiore Terme, 1981; Nagroda „Złotego Centaura” tejże akademii, 1982; Złoty Medal Międzynarodowego Parlamentu, 1982; Światowa Nagroda Kulturalna” – Statua Zwycięstwa nadana przez Centro Studi e Ricerche delle Nazioni, Salsomaggiore Terme, 1983; „Oscar d'Italia 1985” Accademi d'Europa-Calvatore. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, 1959; Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, 1979; Order Sztandaru Pracy I Klasy, 1985; Medal 30-lecia Polski Ludowej, 1975; Złota Odznaka ZPAP, Odznaka „Zasłużony Działacz Kultury”, 1975; Odznaka Budowniczych Nowej Huty, 1956.

A selection of his most important exhibitions:

Paintings, Cracow BWA (Bureau of Art Exhibitions), 1958, 1962; Paintings, collages, Rzeszów, Museum of Rzeszów District, 1964; Paintings, stage designs, Florence, Teatro Pergola, 1965; Paintings, stage designs, Rome, Polish Culture Institute, then Padova, 1966; Paintings, stage designs, Belgrade, "Atelier 212", 1967; Paintings, Cracow, the Arcade Gallery, 1968; Paintings, collages, puppets, Nice, Club Artaud, 1968; "Reminiscences", environment, Warsaw, Contemporary Gallery, 1969; Paintings, stage designs, Warsaw, Gallery of the Studio Theatre, 1972; Paintings, graphics, stage designs, environment, Warsaw, 1987.

Szajna retrospective exhibitions:

The exhibition celebrating the 25th anniversary of Szajna's artistic activity, Warsaw, Studio Gallery, 1979; "Traces 2" environment, Warsaw, Studio Gallery, 1982; The exhibition was organized to celebrate the 60th birthday of the artist and the 10th anniversary of the Gallery at the Studio Theatre; "Profiles and Shadows" environment, Warsaw, Gen. K. Świerczewski Factory, 1984; "Reminiscences" paintings, collages, Lublin, BWA, 1969; Environment, Lublin, BWA 1982; Paintings there-dimensional structure, Nowa Huta, "Rhythm Gallery" 1979; Collages, assemblages, stage designs, Konin, Gallery of Theatrical Art TKT 1974; Mobile stage design exhibition USA, Mexico 1980; "Profiles and Shadows", environment, Budapest Ernst Museum, 1975; "Józef Szajna's Theatre" – theatrical records, Budapest, Centre of Polish Culture and Information, 1983; Exhibition during the Festival of Northern Poland Theatres, Toruń 1977; Paintings, collages, environment, photograms, Gdynia BWA, 1977; Stage designs projects, Vienna, Polish Culture Institute, 1977; International Festival "Spectrum 77", stage design projects, Villach 1977; "Reminiscences", environment, Frankfurt am Main Kunstverein, 1978; "Traces", paintings, stage designs, environment, Białystok 1978; Paintings, collages, Stockholm, Polish Culture Institute, 1979; Paintings, collages, environment, records, Szczecin BWA, 1979; "Traces" paintings, environment, records, Koszalin BWA 1980; Paintings, stage designs, records, Rennes, Avignon Paris 1980; Stage designs, records Sofia, Centre of Polish Culture and Information 1981; Paintings, collages, environment, records, Chełm, District Museum, 1983; Theatrical records, Caracas, Theresa Carreno's Centre, 1983; "Józef Szajna's Theatre", theatrical records, Berlin, Centre of Polish Culture and Information, 1984; "Szajna's Art" paintings, collage, drawings, theatrical records, Istanbul, Gallery Taksim and Yildiz Kultur, 1984; Paintings, collages, drawings environment theatrical records, Essen Opernhaus 1985; Paintings, collages, drawings, environment, theatrical records, Bochum Contemporary Art Museum, 1985; "Sketches, projects, realizations", objects, collages, graphics, drawings theatrical records, Ciechanów, Regional Culture Centre, 1985; "Sketches, projects, realizations", Zamość BWA 1985; Józef Szajna's Art, Brussels Franco-Valona Community Centre "La Botanique" and La Maison du Spectacle "La Bellona", 1985; "Józef Szajna's Art" Katowice, BWA, Bydgoszcz BWA, 1986; "Józef Szajna's Art", paintings, collages, stages designs, Tel-Aviv National Museum, 1986.

Ważniejsze wystawy indywidualne:

Malarstwo, Kraków BWA 1958, 1962; Malarstwo, collages, Rzeszów Muzeum Ziemi Rzeszowskiej, 1964; Malarstwo, scenografia, Florencja Teatro Pergola, 1965; Malarstwo, scenografia, Rzym Instytut Kultury Polskiej, następnie Padwa 1966; Malarstwo, scenografia, Belgrad „Atelier 212”, 1967; Malarstwo, Kraków Galeria Arkady – I nagroda roku 1968; Obrazy, collages, kukły, Nicea Theatre 06 1968; Happening „Deballage”, Nicea Club Artaud 1968; „Reminiscencje”, environment, Warszawa Galeria Współczesna 1969; Malarstwo, scenografia, Warszawa Galeria Teatru Studio 1972; Malarstwo, grafika, projekty scenograficzne, environment, Warszawa; Retrospekcje Szajny – wystawa z okazji 25-lecia działalności artystycznej, Warszawa Galeria Studio 1979; „Ślady II” environment, Warszawa Galeria Studio 1982 – wystawa zorganizowana z okazji 60 rocznicy urodzin Artysty i 10-lecia Galerii Teatru Studio; „Sylwety i cienie” environment, Warszawa Fabryka im. Gen. K.Świerczewskiego 1984; „Reminiscencje” malarstwo, collages, Lublin BWA 1969; Environment, Lublin BWA 1982; Malarstwo, układ przestrzenny, Nowa Huta Galeria „Rytm” 1970; Collages, Nowa Huta KMPiK 1974; Collages, assemblages, projekty scenograficzne, Łódź Teatr Wielki i KMPiK 1972; Obrazy, collages, projekty scenograficzne, Konin Galeria Plastyki Teatralnej TKT 1974; Wystawa scenografii (objazdowa), USA, Meksyk 1975; Wystawa scenografii, Meksyk 1980; „Sylwety i cienie”, environment. Budapeszt Ernst Muzem 1975; Teatr Józefa Szajny – dokumentacja teatralna, Budapeszt Ośrodek Kultury Polskiej i Informacji 1983; Wystawa prac w ramach Festiwalu Teatrów Polski Północnej, Toruń 1977; Obrazy, collages, environment, fotogramy, Gdynia BWA 1977; Projekty scenograficzne, Wiedeń Instytut Kultury Polskiej, 1977; Międzynarodowy Festiwal „Spectrum 77”, projekty scenograficzne, Villach 1977; „Reminiscencje”, environment Frankfurt n.Menem Kunstverein 1978; „Ślady”, malarstwo scenografia, environment, Białystok 1978; Obrazy, collages, Sztokholm Instytut Kultury Polskiej 1979; Malarstwo, collages, environment, dokumentacja, Szczecin BWA 1979; „Ślady”, obrazy, environment, dokumentacja, Koszalin BWA 1980; Malarstwo, scenografia, dokumentacja, Rennes, Avignon, Paryż 1980; Scenografia, dokumentacja, Sofia Ośrodek Polskiej Kultury i Informacji 1981; Obrazy, collages, environment, dokumentacja, Chełm Muzeum Okręgowe 1983; Dokumentacja teatralna, Caracas Centrum Teresy Carreno 1983; „Teatr Józefa Szajny”, dokumentacja teatralna, Berlin Ośrodek Kultury Polskiej i Informacji 1984; „Sztuka Szajny”, obrazy, collages, rysunki, dokumentacja teatralna, Berlin Ośrodek Kultury Polskiej i Informacji 1984; „Sztuka Szajny”, obrazy, collages, rysunki, dokumentacja teatralna, Istambuł Galeria Taksim i Yildiz Kultur 1984; Obrazy, collages, rysunki, environment, dokumentacja teatralna, Essen Opernhaus 1985; Obrazy, collages, rysunki, environment, dokumentacja teatralna, Bochum Muzeum Sztuki Współczesnej 1985; „Szkice, projekty, realizacje” obiekty, collages, grafika, rysunki, dokumentacja teatralna, Ciechanów Wojewódzki Dom Kultury 1985; „Sztuka Józefa Szajny”, Bruksela

Participation in various collective exhibitions in Poland, awards:

Exhibitions of an Art Group "MARG", Cracow 1959, 1960, 1962; National exhibition of stage design celebrating the 15th anniversary of Polish People's Republic, Warsaw, Palace of Culture and Science, 1962 – Minister's of Culture and Fine Arts Award – (third Class); "25 years of Polish People's Republic" exhibition of paintings from the Cracow District ZPAP, Cracow Exhibition Pavillion, 1969; Fourth Festival of Fine Arts, Warsaw, Zachęta 1972 – I Prize and the Gold Medal; 75th anniversary of the Academy of Fine Arts, Warsaw, 1980; National exhibition of painting, graphics and sculpture "Human Life – the Fate of the Earth" celebrating of intellectuals in defense of the peaceful future of the world, Warsaw, Zachęta, 1986.

Participation in important international exhibitions and exhibitions of polish culture abroad, awards:

Exhibition of Polish graphics, Sofia, Budapest 1962; Exhibition "Bild und Bühne", Oslo Museum of Art, Baden-Baden Kunsthalle 1965; Quadriennale of Stage Design, Prague 1967, 1971 – Gold Medal; International Exhibition "Collagen", Zürich Kunstgewerbemuseum 1968; 35th Biennale of Art, Venice, Polish Pavillion 1970; 25th Festival of Culture "Ruhrfestspiele", Recklinghausen, 1971; "Polish Theatre", London Victoria and Albert Museum, then Billingham, 1971; International Exhibition "Exempla", Munich, 1974 – Silver Medal; 15th International Biennale of Art Sao Paolo, 1979; World Exhibition of Art "Bilder von Menschen in der Kunst des Abendlandes", Berlin National Gallery, 1980.

Important stage design productions:

Carlo Gozzi, Princess Turandot, directors: Krystyna Skuszanka and Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1956; John Steinbeck, Of Mice and Men, director Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1956; Franz Werfel, Jacobowsky and the Colonel, director Jerzy Krasowski, Ludowy Theatre, 1957; Jerzy Broszkiewicz, The names of Power, director Krystyna Skuszanka, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1957; Paris, "The Nations Theatre", 1958 – 3 prize for stage design; Albert Camus, State of Siege, directors Krystyna Skuszanka and Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1958; Stanisław Ignacy Witkiewicz, The Madman and the Nun, in a little Country Manor, director Wanda Laskowska, Warsaw, Dramatic Theatre 1959; Juliusz Kaden Bandrowski, Joy from the Regained Rubbish Heap after the novel "General Barcz", director Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1960, repeated Wrocław, Polish Theatre, 1960; Adam Mickiewicz, Forefathers' Eve, directors Krystyna Skuszanka and Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1962; Bohdan Drozdowski, The Cage Funeral Procession, director Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1962; William Shakespeare, Midsummer Night's Dream, director Lidia Zamkow, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1963; William Shakespeare, Macbeth, director Colin George, Sheffield, The Playhouse, 1970.

Centrum Wspólnoty Franko-Walońskiej „La Botanique” i La Maison du Spectacle „La Bellona” 1985; Sztuka Józefa Szajny”, Katowice BWA, Bydgoszcz BWA 1986; „Sztuka Józefa Szajny” obrazy, collages, projekty scenograficzne, Tel-Awiw Muzeum Narodowe 1986.

Udział w ważniejszych wystawach zbiorowych w kraju, nagrody:

Wystawy Grupy Artystycznej „MARG”, Kraków 1959, 1960, 1962; Ogólnopolska wystawa scenografii w 15-lecie PRL, Warszawa Pałac Kultury i Nauki 1962 – Nagroda III stopnia Ministra Kultury i Sztuki; „25 lat PRL” wystawa malarstwa Okręgu Krakowskiego ZPAP, Kraków Pawilon Wystawowy 1969; 4 Festiwal sztuk pięknych, Warszawa Zachęta 1972 – I Nagroda i Złoty Medal; 75 lat Akademii Sztuk Pięknych, Warszawa 1980; Ogólnopolska wystawa malarstwa, grafiki i rzeźby „Życie ludzkie – Los Ziemi” z okazji Kongresu Intelktualistów w obronie pokojowej przyszłości świata, Warszawa Zachęta 1986.

Udział w ważniejszych wystawach międzynarodowych i sztuki polskiej za granicą, nagrody:

Wystawa grafiki polskiej, Sofia, Budapeszt 1962; Wystawa „Bild und Bühne” Oslo Muzeum Sztuki, Baden-Baden Kunsthalle 1965; Quadriennale scenografii, Praga 1967, 1971 – Złoty Medal; Międzynarodowa wystawa „Collagen”, Zurych Kunstgewerbemuseum 1968; XXXV Biennale sztuki, Wenecja Pawilon Polski 1970; Wystawa scenografii polskiej, Oslo Muzeum Sztuki Użytkowej 1971; XXV Festiwal Kultury „Ruhrfestspiele”, Recklinghausen 1971; „Teatr Polski”, Londyn Victoria and Albert Museum, następnie Bilingham 1971; Międzynarodowa wystawa „Exempla” Monachium 1974 Srebrny Medal; XV Międzynarodowe biennale sztuki, Sao Paulo 1979; Światowa wystawa sztuki „Bilder vom Menschen in der Kunst des Abenlandes”, Berlin National Galerie 1980.

Ważniejsze realizacje scenograficzne:

Carlo Gozzi, Księżniczka Turandot, reż. Krystyna Skuszanka i Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1956, Paryż. „Teatr Narodów”, 1958 – III wyróżnienie za scenografię. John Steinbeck, Myszy i ludzie, reż. Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1956. Franz Werfel, Jacobowsky i pułkownik, reż. Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1957; „Teatr Narodów”, Paryż 1958 – III wyróżnienie za scenografię. Jerzy Broszkiewicz, Imiona władzy, reż. Krystyna Skuszanka, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1957. Albert Camus, Stan oblężenia, reż. Krystyna Skuszanka i Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1958. Stanisław Ignacy Witkiewicz, Wariat i zakonnica, W małym dworku, reż. Wanda Laskowska, Warszawa, Teatr Dramatyczny 1959. Juliusz Kaden Bandrowski, Radość z odzyskanego śmietnika wg powieści „Generał Barcz”, reż. Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1960, powtórzenie Wrocław, Teatr Polski 1960. Adam Mickiewicz, Dziady, reż. Krystyna Skuszanka i Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1962. Bohdan Drozdowski, Klatka, Kondukt, reż. Jerzy Krasowski, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1962. Wiliam Shakespeare, Sen nocy letniej, reż. Lidia

Stage design and work as a theatre director:

Stanisław Wyspiański, Acropolis, joint production with Jerzy Grotowski, Opole, Theatre of the 13 Rows, 1962; Joanna Gorczycka, Cannibals'Fast, Częstochowa, Polish Theatre, 1963; Nicolai Gogol, The Government Inspector, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1963; Miguel de Cervantes, don Quixote, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1963; Witold Wandurski, Death on a Pear Tree, stage design Daniel Mróz, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1964; repeated Warsaw, Atheneum Theatre, 1966, Wrocław, Contemporary Theatre, 1968; Tadeusz Hołuj, The Empty Field, Nowa Huta, Ludowy Theatre, Florence, Rassegna Internazionale dei Teatri Stabili, 1965; Vladimir Mayakovsky, Mystery – buffo Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1965; Franz Kafka, The Castle, Nowa Huta, Ludowy Theatre, 1966; Stanisław Ignacy Witkiewicz, They, New Liberation, Cracow, Old Theatre, 1967; Vladimir Mayakovsky, Bath, Cracow, Old Theatre, International Theatre Festival "Bitef 121" 1967; Charles Gounod, Faust, Cracow Old Theatre, 1967; Sean O'Casey, They Purple Dust, Katowice, Śląski Theatre, 1968; Ernest Bryll, November Event, Katowice, Śląski Theatre, 1969.

Szajna's own productions:

scenario, stage designs and directing "Faust" after J.W. Goethe, Warsaw, Polish Theatre, 1972; "Witkacy" based on extracts from S.I. Witkiewicz's plays: They, Gyubal Wahazar, The Cobblers, New Liberation, Warsaw, Studio Theatre, 1972, Florence, Rassegna Internazionale dei Teatri Stabili, 1973; Dortmund, 1975, Amsterdam, Theater de Brakke Grond, 1977; "Replica", Warsaw, Studio Theatre (in Poland versions IV, V, VI).

Performances abroad:

"Replica II", Edinburgh, Edinburgh Festival and Exhibition "Atelier 72", 1972; "Replica III", Nancy, Festival Mondial de Theatre, 1973; Szajna made a tour of USA and Mexico in 1975/76; he took part in 2 International Festival "Carvantino", Dortmund, Days of Polish Culture, 1975; Budapest, 1975; tour of Holland, 1975; Stockholm, 1976; Lisbon, 1977; Villach, International Theatre Festival "Spectrum'77", Paris, "The Nations' Theatre", 1977; Bucharest, 1978; Madrid, Barcelona 1978; Bergen, Tampere, International Theatre Festivals, 1979; Stuttgart, 9 Congress of International Associations of Fine Arts AIAP/IAA Stuttgart 1979; tour of France 1980; Caracas, International Theatre Festival "Gest", 1985; "Gulgutiera", scenario by Maria Czanerle and Józef Szajna, Warsaw Studio Theatre, 1973; West Berlin Theater "Forum", 1974; Dante based on "The Divine Comedy", Warsaw, Studio Theater, 1974; Florence, world premiere opening 10th Rassegna Internazionale dei Teatri Stabili, 1974; Essen, Days of Polish Culture, 1974; tour of Holland, 1975; tour of USA, 1976; Recklinghausen, Festival "Ruhrfestspiele", 1977; Paris, Festival "The Nations' Theatre", 1977; London, 1979, Sofia 1982; International Festival "The Nations Theatre", 1982; Iyväskylä, 1985; Thieves Benefactor (Karol Irzykowski, Henryk Mohort), preparation of the text and stage collaboration with Andrzej Ziębiński, Warsaw, Studio Theatre, 1975; "Cervantes" based on

Zamkow, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1963. William Shakespeare, Macbeth, reż. Colin George, Sheffield, The Playhouse 1970.

Realizacje reżyserskie i scenograficzne:

Stanisław Wyspiański, Akropolis, współrealizacja z Jerzym Grotowskim, Opole, Teatr 13 Rzędów 1962, Joanna Gorczycka, Post u ludożerców, Częstochowa, Teatr Polski 1963. Mikołaj Gogol, Rewizor, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1963. Miguel de Cervantes, Don Kichot, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1963. Witold Wandurski, Śmierć na gruszy, scen. Daniel Mróz, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1964; powtórzenie Warszawa, Teatr Ateneum 1966, Wrocław, Teatr Współczesny 1968. Tadeusz Hołuj, Puste pole, Nowa Huta, Teatr Ludowy, Florencja, Rassegna Internazionale dei Teatri Stabili 1965. Włodzimierz Majakowski, Misterium-buffo, Nowa Huta, Teatr Ludowy 1965. Franz Kafka, Zamek, Nowa Huta, Teatr Ludowy, 1966. Stanisław Ignacy Witkiewicz, Oni, Nowe Wyzwolenie, Kraków, Teatr Stary 1967; Włodzimierz Majakowski, Łaźnia, Kraków, Teatr Stary, Belgrad, Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Bitef 212” 1967. Charles Gounod, Faust, Kraków, Teatr Wielki 1967. Sean O'Casey, Szkarłatny pył, Katowice, Teatr Śląski 1968. Ernest Bryll, Rzecz listopadowa, Katowice, Teatr Śląski 1969.

Spektakle autorskie – scenariusz, reżyseria, scenografia:

„Faust” wg J.W. von Goethe, Warszawa, Teatr Polski 1971. „Witkacy” na motywach sztuk Witkiewicza: Oni, Gyubal Wahazar, Szewcy, Nowe Wyzwolenie, Warszawa, Teatr Studio 1972, Florencja, Rassegna Internazionale dei Teatri Stabili 1973, Dortmund 1975, Amsterdam, Theater de Brakke Grond 1977. „Replika”, Warszawa, Teatr Studio (w Polsce wersja IV, V, VI); występy za granicą: „Replika II”. Edynburg, Edinburgh Festival and Exhibition „Atelier 72” 1972; „Replika III”, Nancy, Festival Mondial du Théâtre 1973; tournée po Stanach Zjednoczonych i Meksyku 1975/76, udział w II Międzynarodowym festiwalu „Cervantino”, Dortmund, Dni Kultury Polskiej 1975; Budapeszt 1975; tournée po Holandii 1975; Sztokholm 1976; Lizbona 1977; Villach, Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Spectrum 77” w roku 1977; Paryż, „Teatr Narodów” 1977; Bukareszt, Madryt, Barcelona 1978; Bergen, Tampere, Międzynarodowe Festiwale Teatralne 1979; Stuttgart, IX Kongres Międzynarodowych Stowarzyszeń Sztuk Plastycznych AIAP/IAA STUTTGART 1979; tournée po Francji 1980; Caracas, Międzynarodowy Festiwal Teatralny 1983; Istambuł, Międzynarodowy Festiwal Teatralny 1984, Essen 1985; Bruksela, Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Gest” 1985, „Gulgutiera” scenariusz Maria Czanerle i Józef Szajna, Warszawa, Teatr Studio 1973, Berlin Zachodni, Teatr „Forum” 1974, „Dante” na motywach Boskiej Komedii, Warszawa, Teatr Studio 1974, występy za granicą: Florencja prapremiera światowa otwierająca X Rassegna Internazionale dei Teatri Stabili 1974, Essen Dni Kultury Polskiej 1974, tournée po Holandii 1975, po Stanach Zjednoczonych 1976, Recklinghausen Festiwal „Ruhrfestspiele” 1977, Paryż, Festiwal „Teatr Narodów” 1977, Londyn 1979, Sofia 1982, Międzynarodowy Festiwal „Teatr Narodów” 1982,

Don Quixote, Warsaw, Studio Theatre, 1976;
Performances abroad: Mexico, International Festival
"Carvantino" 1980; "Mayakovsky", Warsaw, Studio
Theatre, 1978; Tampere, International Theatre Festival,
1979; "Death on a Pear Tree" after Witold Wandurski,
co-operation with Jerzy Broszkiewicz, Warsaw, Studio
Theatre, 1978; "Dante Alive", Dubrovnik, Theater
Marina Drzica, 1981; "Dante and the Slavonic World",
world premiere celebrating the opening of International
Congress organized by the Yugoslav Academy of
Science and Art, Zagreb, 1981; "Contemporary Dante",
Essen, Opernhaus, 1985; "Replica VII", Tel-Aviv
Habimah Theatre, 1986.

Szajna's work exhibited in:

Nationals Museums in Warsaw, Cracow and Wrocław,
District Museums in Bydgoszcz, Lublin, Chełm,
Rzeszów, and Toruń, Museum of Art in Łódź, Museums
of Theatre in Warsaw and Cracow, Historical Museum
of Cracow, the Centre of Art Studio in Warsaw, Gallery
"Rhythm" in Nowa Huta, Pedagogical Institute in
Siedlce, Gallery d'Arte Cortina in Milan, Museum of Art
in Recklinghausen, Academy Italia delle Arti e del
Lavoro in Salsomaggiore Terme, Museum of Bochum,
Museum of Art in Goeteborg and private collections.

Jyväskylä 1985, „Dobrodziej złodziei (Karol Irzykowski,
Henryk Mohort), opracowanie tekstu i współpraca
reżyserska Andrzej Ziębiński, Warszawa Teatr Studio
1975. „Cervantes” na motywach Don Kichota,
Warszawa, Teatr Studio 1976, występy za granicą:
Meksyk, Międzynarodowy Festiwal „Cervantino” 1980.
Majakowski, Warszawa, Teatr Studio 1978, Tampere,
Międzynarodowy Festiwal Teatralny 1979, „Śmierć na
gruszy” wg Witolda Wandurskiego, współrealizacja
z Jerzym Broszkiewiczem, Warszawa, Teatr Studio
1978, „Dante żywy”, Dubrownik, Teatr Marina Drzića
1981, „Dante i świat słowiański”, prapremiera z okazji
otwarcia Międzynarodowego Kongresu
zorganizowanego przez Akademię Nauki i Sztuki,
Zagrzeb 1981. „Dante współczesny”, Essen,
Opernhaus 1985. „Replika VII”, Tel-Awiw, Teatr
Habimah 1986.

Prace w zbiorach:

Muzeów Narodowych w Warszawie, Krakowie
i Wrocławiu, Muzeów Okręgowych w Bydgoszczy,
Lublinie, Chełmie, Rzeszowie i Toruniu. Muzeum
Sztuki w Łodzi, Muzeów Teatralnych w Warszawie
i Krakowie, Muzeum Historycznego m. Krakowa,
Centrum Sztuki Studio w Warszawie, Galerii „Rytm”
w Nowej Hucie, Instytutu Pedagogicznego w Siedlcach,
Galerii d'Arte Cortina w Mediolanie, Muzeum Sztuki
w Recklinghausen, Accademi Italia delle Arte e del
Lavoro w Salsomaggiore Terme, Muzeum Miasta
Bochum, Muzeum Sztuki w Goeteborgu oraz
w kolekcjach prywatnych.

